

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY
NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

Iktatószám: JN-07/55/01618-8/2019

Tárgy: Károsító helyzet-jelentés

Melléklet: -

Ügyintéző: Majorné Vincze Katalin

Telefon: 20/434-7679

Jász-Nagykun-Szolnok megye növény-egészségügyi helyzetkép

2019. 09. 01. - 2019. 09. 30. között

Időjárás: Szeptember elején elkezdődött a vénasszonyok nyara, ugyanakkor a dekád közepén hulló kiadós csapadékkal és lehúléssel az ősz is megmutatkozott. A helyenként 30-40 mm csapadék jókor érkezett az őszi káposztarepce vetésekre, viszont az őszi betakarítást 3-4 nap erejéig hátráltatta. A nappali legmagasabb hőmérséklet átlagosan 25-28 °C körül alakult, az esti órákban jelentős volt a lehülés. A dekád második felében a zavartalan, meleg őszi időjárás volt tapasztalható, mely az őszi betakarításokra kifejezetten kedvező volt.

Fenológiai állapotok (09. 01. - 09. 30.):

- **Őszi kalászosok:** talaj előkészítés - vetés
- **Kukorica:** teljes érés - betakarítás
- **Napraforgó:** öregedés - betakarítás
- **Őszi káposztarepce:** kelés - szikleveles állapot - 2-4 leveles állapot
- **Szőlő:** bogyóérés
- **Gyümölcsösök:** betakarítás

Károsítóhelyzet:

- **Őszi kalászosok:** A hónap elején még javában az őszi kalászosok magágykészítése volt megfigyelhető. A dekád közepén megérkező csapadékmennyiség kedvezett a jó minőségű talajmunkák készítésének. Az idei év kedvező környezeti hatásaiból adódóan a gabonaszemek gombás megbetegedése magasabb volt az előző évekhez képest (pl.: fuzáriumos belső szemfertőzöttség), ezért kiemelten fontos, hogy a magcsávázás megfelelő minőségben megtörténjen. A hónap végén, a megyében, a vetés is megkezdődött szinte mindenhol.
- **Őszi káposztarepce:** A porba vetett magokra megérkezett a kelesztő csapadék, mely biztosítja az egyöntetű kelést, ugyanakkor a korai fejlődéshez is fontos lett volna a megfelelő mennyiségű, áztató csapadék. A hónap második dekádjában tartó szárazság következtében a kikelt állományok fejlődése jelentősen lelassult. A hónap első dekádjában több helyen is védekezni kellett az őszi káposztarepce kultúrában tömegesen kikelő egyszikű gyomnövények ellen. A dekád második felében a meleg időjárásnak köszönhetően a kétszikű gyomnövények csírázása (pl.: *Chenopodium* spp., *Amaranthus* spp., stb.) és kelése is megkezdődött. A zsenge növényállományokban, jelenleg még csak a táblaszéleken, észlelhető a földibolha (*Phyllotreta* spp.) kártétel, ez megközelítőleg 5%-os. A hónap végén megkezdődött a repcedarázs (*Athalia rosae*) rajzása, a tojásrakás már nem csak a zöldítésnek vetett keresztesvirágúakban figyelhető meg, hanem az őszi káposztarepce táblákban is. Az állományokban folyamatos monitoring-vizsgálat mellett, elengedhetetlen lesz a kártevők gyérítésére irányuló növényvédőszeres kezelés.
- **Napraforgó:** Szeptember első hetében elkezdődött a napraforgó táblák betakarítása. A munkálatokat a dekád közepén megérkező csapadék rövid időre félbeszakította. A hónap végére a megyében szinte mindenhol magtárba került a termés. A termésátlagok kifejezetten jónak mondhatók. Szinte mindenhol 3 tonna feletti termésátlagokról számolnak be, nem ritka, aki 3,5-4 tonna terméseredményt ért el, a

termés minősége változó. Az elkövetkezendő időben a szárazítás, és a talajmunkák folytatása lesz a feladat, amit a talajok szárazsága jelentősen megnehezít.

- **Kukorica:** Augusztus végén már lehetett teljesen leszáradt kukoricatáblákat látni a megyében. Szeptemberben az érés tovább folytatódott, a korai fajták betakarítása is elkezdődött a napraforgó aratással párhuzamosan. A dekádban lehullott csapadék nem kedvezett ennek a kultúrának. Megyeszinten elég sok táblában lehet a csőfuzárium tüneteit megtalálni. A betegség tovább terjedésének az őszi csapadékos, párás, ködös időjárás kifejezetten kedvez.
- **Almatermésűek:** A szedés és az értékesítés fajtától függően folyamatosan zajlik. Már a téli almák szüretelése is megkezdődött. Az almamoly - *Laspeyresia pomonella* rajzása a hónap első dekádjában még megfigyelhető volt, alacsony egyedszámban. A termések között az előző évekhez képest nagyobb arányban jelentkezett a monília - *Monilinia fructigena* termésrothadás.
- **Szőlő:** A szőlő szüretelése, és értékesítés is zajlik még a hónapban. A szürkepenész - *Botrytis cinerea* fertőzés még a hónap elején okozott termésvesztést, de védekezni a termelők már nem tudtak a szüretelés miatt.
- **Ürömlevelű parlagfű - *Ambrosia artemisiifolia* var. *elatio*:** A pollenszórás befejeződött, a megyében található növények természetes fenológiában találhatók.
- **Mezei pocok - *Microtus arvalis*, Hörcsög - *Cricetus cricetus*:** A mezei pocok populációjának változásában a nem tapasztaltunk jelentős változást, egyedül a Jászságból jelezték kezdődő egyedszám növekedését. A térségből már egy eseti kérelem érkezett ennek megelőzésére. Törökszentmiklósi térségében hasonló egyedszám növekedés figyelhető meg a mezei hörcsög populációban. Repce állományokba való áttelepülés egyik kártevő esetében sem figyelhető meg meg. Mindkét rágcsáló szaporodását az elkövetkező időszakban fontos folyamatosan figyelemmel kísérni.

- **Zöld vándorpoloska - *Nezera viridula*:** A zöld vándorpoloska - *Nezera viridula* egyedszámának gyors növekedése volt tapasztalható a hónapban. Főleg zöldség kultúrákban okoz gondot, és legfőképpen kiskertekben nehéz a védekezés ellene. A dekád második felében ugyan csökkent az aktivitásuk, de a kártétel még így is számottevő. A telelő helyre való vonulás is megkezdődött, egyre nagyobb számban figyelhető meg a lakóházakban való megjelenése.

Szolnok, 2019. október 04.

Tisztelettel:

Dr. Bozó Andrea hivatalvezető nevében
és megbízásából kiadmányozó:

Polgár Viktória
osztályvezető

